

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXII. Nullus ex consilio, dummodo fraudulentum non fuerit,
obligatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

præmiis afficiuntur, quando præclare rem gesserunt. Idem dicendum est ad alias objectiones à Peckio propositas. Eorum enim, quæ per accidens eveniunt, non habetur ratio.

Obj. 5. Iudæos propter exemptionem, & privilegium nemo Christianus in die Sabbati convenire judicio potest: ex quo privilegio nihil commodi habent, cum ipsi vicissim alios convenire nequeant.

R. Posterius hoc non oritur ex priori, sed aliunde. Quodenim ipsi

non conveniant Christianos in Sabbato, lege Mosaica, seu divina præceptum est: quòd verò à Christianis non molestentur ex mandato Principum habent: eoque privilegio plene, ac libere fruuntur.

Hic Nota Peckii errorem, vel arrogantiam, qui cum dixisset, se ex septem objectionibus Dyni nullam allaturum, sed merè novas à nemine hæcenus tactas, hanc de Iudæis n. 8. & alteram de populo, quæ Dyni prima est, n. 9. allegat.

REGULA LXII.

Nullus ex consilio, dummodo fraudulentum non fuerit, obligatur.

I. **C**ongruit cum illa I.C. 47. *Consilii non fraudulentum nulla obligatio est: caterum si dolus, & calliditas intercesserit, de dolo actio competit.* Rationem Glossa addit, quia consilium non necessitat. c. *Quisquis* 14. q. 1. Quod præcipitur, imperatur, quod imperatur, necesse est fieri: si non fiat, pœnam habet. Vbi consilium datur, offerentis arbitrium est: ubi præceptum, necessitas est servientis. Hæc ibi. Idem l. 2. ff. *Mandati.* Gams dicit. §. 6. nemo ex consilio obligatur, etiam si non expediat ei, cui datur: quia liberum est cuique apud se explorare, an expediat sibi consilium. Verum quibusdam non placet allegata ratio. aliàs communiter recepta, tum quia obligatio cujusque non pendet à necessitate, quam aliis imponit, sed ab

ea, quam ipse sibi per propriam voluntatem imponit. l. *Sicut. C. de action. & oblig. c. Licet. de voto,* & tam in donatione patet, quàm in aliis contractibus, in quibus consentiens obligatur, & tamen alii necessitatem non imponit: tum etiam, quia consilium fraudulentum obligat, ut habetur in hoc textu, & tamen in eo viget ratio Glossæ, quia non imponitur necessitas ei, cui præstat: & tandem, quia licet consilium necessario sit servandum, adhuc non obligat. *Ita illi.* ex falsa hypothesi, & male intellecta intentione Regulæ: cujus non est sensus, eum, cui datur consilium, non obligari, sed illum, qui dat. Hic enim quaecumque dedit consilium (modò non fraudulentum, id est, conscientie suæ contrarium) non contrahit ullam obli-

obligationem, intellige, civilem; ratione cuius illum convenire queat is, cui dedit, dicendo, v.g. Tu mihi sic, vel sic consulendo damnum intulisti, in jus ambula, restitue. *Commanus l. 2. c. 14. n. 6.* In hoc sensu optima est allegata ratio, non obligatur consulens ex consilio suo, quia non necessitat illum, cui datur, adeoque nullum in ipso effectum operatur. Quod *Dynus* hoc exemplo bene declarat. Si tibi consilium dedi, ut pecuniam tuam potius in mercimoniis, quam emptionem prædiorum converteres, & malè tibi acciderit, quia fortè merces naufragio submersæ sunt, non teneor, nisi fraus adhibita sit. Vides, non de obligatione accipientis, sed dantis consilium loqui; neque de obligatione respectu divini iudicii, sed humani, qualis est inter contrahentes, qui pro bona fide malam fraudem admiscunt. *Vivianus hic. V. Azor III. l. 4. c. xi.* Eodem sensu accipiendum est.

II. Quod additur. *Dummodo fraudulentum non fuerit.* Neque enim significat, tunc obligatum iri consulentem illi, cui consuluit fraudulenter, sed illis, quibus intervenit fraudulentæ suasionis damnum illatum est. v.g. Consilium dedisti *Sticho* servo, ut fugeret; fugit *Stichus*, & damnificatus est ipsius dominus, non *Sticho*, sed domino teneris. Et universè, quando cunque consulitur maleficium aliquod, tenetur consulens non illi, cui, sed in cuius damnum consilium dedit, nec actione doli mali, sed maleficii conveniendus est. Nam si homicidium suavit, homi-

cida est. *c. Sicut de homicidio. §. Qui verò.* Si furtum consuluit, furti reus. Si injuriam, injuriarum. *l. 1. ff. de servo corrupt. l. Non solum. ff. de iniuriis.* Eadem ratio est aliorum omnium. Ipsi autem malefactori quantumlibet malè persuaso nunquam obnoxius fiet: tum quia scire, & expendere debebat, sibi id non licere. *§. Interdum. Instit. de obligationib. qua ex delicto;* tum quia ex improbitate sua nullus consequitur actionem. *l. Ita que. ff. de furto. Schneidev. in l. 3. Instit. tit. 27.* Atque hoc est mandantem inter & consulentem discrimen, quod mandans obligatur mandando, consulens autem consulendo non obligatur. *l. 2. ff. Mandati. & Institur. eod. §. Tria genera. Less. c. 13. Dub. 3. Navarr. c. 27. n. 233.*

NOTA. Aliter philosophandum esse de illis, qui ratione muneris sui, vel professionis consilium petentibus dare tenentur: quò in numero sunt Advocati, Procuratores, Medici, & similes. Cum enim ex conventionem, vel tacitâ promissione fidem suam obstrinxerint, si damnosum consilium malitiosè dederint, ad omnia damna, & omnibus inde læsis obligati sunt. *Petr. Navarr. l. 3. c. 4. num. 22. Less. c. 7. D. 7. & c. 13. D. 3. Sayr. l. 10. Tr. 2. c. 8. Caramuel. Theol. fundam. n. 776. Decius in l. consilii. ff. de Reg. Jur. Addens ad satisfaciendum teneri doctorem, ex cuius consilio quis per imperitiam dato permotus iudex contra reum sententiam tulit, aliàs non facturus: quamvis alii limitent, ut tunc*

ut tunc verum sit, quando Iudex consilium datum sequi tenetur, alias minime, quod omnino probabile censeo. *Mol. disp. 729. Tholosan. l. 30. c. 11. n. 6. Rebell. de obligat. iustit. l. 2. q. 14. s. 4. Laym. l. 1. Tr. 5. Part. 2. c. 5. n. 7. & seq. Sanch. l. 1. Mor. c. 10. Silvest. V. Consilium. Q. 7. Escobar. Tract. 3. Exam. 2. c. 6.*

NOTA. Quando N. Titius aliàs facturo maleficium suadet, mitius puniendum esse. *Angel. Lopez. Duen. & alii quidam docent: è contra non minus imò gravius delinquere, adeoque graviore poenâ dignum pronunciat. Gutierrez cum Menochio, Mascari. & al. citatis. l. 3. Q. 2. n. 12. V. Petr. Duenas in Reg. 149.*

III. Amplia 1. Contra Dynum, si ve is, cui datur consilium aliàs facturus esset, si ve non. Semper enim valet adducta ratio, quia consilio dato non imponitur illi necessitas operandi, sed liberum relinquitur, ut expendat, utile, an nocivum, receptione vel abiectione dignum sit.

Amplia 2. Quamvis negligentia, & inconsideratio misceatur, dum non factis omnia expendantur ab eo, qui daturus consilium est. Neque enim patroni, & advocati ut sic, & in omnibus obligandi sunt ad compensationem, si minus accurati fuerint, modò dolus absit, & ex consilio dato nemo necessitetur ad agendum secus de illis vel consiliariis, vel confessariis dicendum, quibus ex pacto, vel officio incumbit ea consulere & suadere, quæ salubria, & nulli damnosa esse possunt, quemadmodum num. præcedente diximus.

Amplia 3. Ut non obligetur consulens, quamvis propter ipsius consili-

um alteri lucrum subtrahatur. Titius ex causa. voluit donare tibi equum, sua deo, ut non faciat, cessat hoc lucrum tibi. Quid facies? nulla tibi injuria illata est, nulla actio competit, cum neque ad rem neque in re jus ullum habeas. Suppono autem abesse odium, fraudem, & dolum. Eodem sensu dici solet, illum nobis non obligari, qui fecit, quo minus aliquid nobis legaretur. *l. fin. c. si quis alium testari prohib.*

IV. Obj. 1. Si persuasero alicui aliàs nolenti, ut mihi ad injuriam inferendam obediret, potest injuriam mecum agi. Ergo ex consilio meo obligatus sum. *l. Non solum is. §. Atlicimus ff. de iniuriis.*

R. 1. Qui sequitur malum consilium, & peccat, non habet actionem adversus consulentem, quia liberum ipsi fuit sequi, vel non sequi consilium: neque potest contractum objicere, quia rei turpis nulla pactio admittitur.

R. 2. In *cit. ar. leg. verbum suadet, pro mandare usurpatur, quod ex sequentibus colligitur, ut mihi obediret.* Non obedimus consulentibus sed mandantibus Contrarium Dynus, & alii *Legista* sentiunt, teneri scilicet eum, qui aliàs non facturo suadet vel contractum, vel delictum. Equidem quod delictum attinet, facile videmus obligari saltem Magistratui, à quo eadem poena plectendum docet ex communi *lul. Clarus. §. fin. Q. 88.* Quod contractum attinet, non video causam obligationis, quia semper liberum manet acceptare, vel non acceptare consilium. Et si acceptat, illi utpote volenti nulla injuria fit.

Obj.

Obj. 2. *Ulpianus in l. non solum. §. si mandato. ff. de iniuriis.* vult omnes teneri, quorum operâ, vel ope aliquid præstitum est.

R. Aliud est, opem ferre, aliud consulere. Qui opem fert, cooperatur, qui consulit, in medio relinquit, ut fiat, vel

non fiat, quod suavit. Illi ergo, cui consultum est, nihil debet. Si autem Magistratui obligatur & damnum passis aliunde proveniat, necesse est. *V. Azor. II. l. 12. c. pen. & alt. Cotonium in sum. Dian. V. Restitutio, n. 12. & seq.*

REGVLA LXIII.

Exceptionem obiciens non videtur de intentione adversarii confiteri.

L Desumpta est ex *c. 6. de except. & l. Non utique. 9. ff. de exceptionibus.* & quamvis difficile intellectum habeat. *Covarr. tamen l. 1. c. 1. n. 3.* verisimam pronunciat, non tantum in eo, qui conditionali oratione excipit, sed etiam in simpliciter excipiente, cum Iuris Consulti, & Pontifices Romani, qui nobis hanc tradidere regulam absque ulla conditione id asseverent. *l. Non utique. ff. de except. c. Cum venerabilis. de exceptionibus.* in quo licet exceptio proposita fuerit tantum conditionaliter, tamen ibi summus Pontifex regulam simpliciter approbat. Et ulterius probatur. Nam actus non debent operari ultra intentionem agentium. *l. Non omnis. ff. si certum petatur.* Exceptio enim eo animo proponitur, ut intentio agentis excludatur. Igitur non poterit in dubio ex ea probatio intentionis ipsius agentis assumi. Deinde excipiens tamen si absque ulla conditione excipiat, tunc demum intendit exceptione uti, cum actor deductam in iudicium intentionem probaverit: siquidem prius opus non est ulla exceptione, quod probat

textus in *l. Siquidem. C. de except.* Agit sane quis rei vendicatione, domum quandam à Titio jure domini petens, excipit Titius illam domum ab ipsa actore habuisse titulo permutationis, aut venditionis: non ex hoc videtur fateri reus, actorem dominum esse illius domus. Vnde nisi actor dominium probaverit, succumbet. At tunc probato dominio reus probare debet permutationem, emptionemve. *Ita Covarr. quidem, sed difficultas manet, & augeatur aliis exemplis in medium adductis. Dicit Sempronius. Tu mihi 100. aureos debes. Excipio. Iam pridem solvi, vel pactum de non petendo in initum est; am non per bonam consequentiam sequitur ergo debebas. Quomodo enim solvi, si non debuisti, quare pactum de non petendo in initum est, si deerat, quod peteretur? Certè Baldus existimat, qui compensationem excipit, fateri debitum esse. l. Cum Papinianus. C. de sententiis & interlocut. & Felinus in c. Venerabilis. de exceptionibus in multis casibus docet hanc regulam fallere. Caramuel verò in Theol. fundam. n. 653. gravi morbo laborare,*

Z